

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ **Greeklish**

Οι ολοένα και επιταχυνόμενοι ρυθμοί της εποχής μας, η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και ο καταγιγισμός ερεθισμάτων τον οποίο δέχονται καθημερινά οι χρήστες του διαδικτύου (Internet) επηρεάζουν, πέραν άλλων, και το σημαντικότερο όργανο επικοινωνίας, τη γλώσσα. Εκτός από τις αλλαγές σε επίπεδο λεξιλογικό, με την εισβολή πληθώρας λέξεων που αναφέρονται στις υπηρεσίες, στα μέσα και στα περιεχόμενα των νέων τεχνολογιών -και οι οποίες λέξεις σιγά-σιγά γίνονται αναπόσπαστο κομμάτι του κοινού καθημερινού λεξιλογίου-, πέρα και από τα πολυσυζητημένα greeklish, η γλώσσα -η γραπτή, στην περίπτωση μας, γλώσσα- δείχνει, υπό το πρίσμα των παραπάνω δεδομένων, να επηρεάζεται και με έναν ακόμη τρόπο σε επίπεδο μορφής, τουλάχιστον κατά τη χρήση της σε διαδικτυακά περιβάλλοντα.

Αλλά ας δούμε μερικά παραδείγματα για το τί ακριβώς εννοούμε. Για κάποιον ηλικιωμένο το παρακάτω κείμενο ίσως του φανεί δυσνόητο ή μη κατανοητό αλλά ας του ρίξετε μιά ματιά. Οι λέξεις που βρίσκονται μέσα στις παρενθέσεις εξηγούν και τους συγκεκριμένους όρους.

Η καταφυγή, πιο συγκεκριμένα, σε πολλαπλές πηγές αναζήτησης ή πληροφόρησης, την οποία υποβάλλει η τεχνολογία του υπερκειμένου (hypertext), παραπέμποντας τον χρήστη από σύνδεσμο (link) σε σύνδεσμο, και η δυνατότητα παράλληλης συνομιλίας με πολλά άτομα στα chat ή στα διάφορα messenger (msn, skype, yahoo κ.ά) οδηγούν κάποιες φορές στην ανάγκη για συντόμευση, για σύντμηση της χρησιμοποιούμενης γλώσσας. Καταλάβατε τίποτα; Μάλλον όχι. Αλλά και η νέα γενιά προσπαθεί να τα κωδικοποιήσει και να τα κάνει πιο απλά. Άλλες φορές με επιτυχία και άλλες όχι. Ο αντίκτυπος στην γλώσσα μερικές φορές είναι δυνατός.

Σ' αυτά τα πλαίσια, ιδίως κάποιοι έφηβοι, ή οι πιο νέοι χρήστες, στα πλαίσια της αμφισβήτησης των κάθε λογής συμβάσεων, η οποία φύσει ενδημεί στη συμπεριφορά τους, της τάσης τους για δημιουργία ενός καινούριου αισθητικά περιβάλλοντος που να εκφράζει τη συλλογική τους ταυτότητα ως

**ΑΦΟΥ Ο ΑΓΓΛΟΣ
ΔΕΝ ΓΡΑΦΕΙ
'χάου αρ γιού,'
ΕΣΥ ΓΙΑΤΙ ΓΡΑΦΕΙΣ
'ti kaneis ;;;;

ΟΧΙ ΑΛΛΑ GREEKLISH!**



facebook.com/CLASS77.REUNION

ξεχωριστής κοινωνικής και ηλικιακής ομάδας και του οποίου τα περιεχόμενα να μην είναι αποκωδικοποιήσιμα και τόσο εύκολα από άλλους, αλλά και προκειμένου να ανταποκριθούν ταχύτερα στις πιέσεις του περιβάλλοντος του διαδικτύου ή της κινητής τηλεφωνίας (sms), σε αρκετές λέξεις του κοινού λεξιλογίου παραλείπουν κατά τη γραφή τους τα φωνήεντα των λέξεων, ή τουλάχιστον όσα κρίνουν απαραίτητα, προκειμένου να εξακολουθεί να αναγνωρίζεται η γραφόμενη λέξη, το γένος της κ.ά. από τους παραλήπτες των μηνυμάτων.

Μιλάμε έτσι για 'συμφωνοποίηση' πολλών λέξεων (ή φράσεων), όπως dn 'δεν', k 'και', smr 'σήμερα', t kns 'τί κάνεις', kl 'καλά', mnm 'μήνυμα', dld 'δηλαδή', trt 'τίποτε', m 'μου', s 'σου', t 'το / του', tn 'τον / την', ts 'τους / τις', pl 'πολύ', etc 'έτσι', gt 'γιατί', agr 'αγάπη', g 'για', s 'σε / στο', ktln 'κατάλαβα', p 'που', n 'να', kt 'κάτι', mr m(y) 'μωρό μου' κ.ά. Ίσως να το έχετε προσέξει στα παιδιά σας ή και στα εγγόνια σας αυτό τον τρόπο γραφείς. Γιατί ναι μὲν αναφέρομαι στην ελληνική γραφή αλλά και στα αγγλικά συμβαίνει κάτι ανάλογο.

Να μην επεκταθούμε όμως: αρκεί κανείς να ανατρέξει -στο Facebook π.χ., ή σε άλλες ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (social networking sites)- σε προφίλ εφήβων, σε καταχωρήσεις φίλων τους, σε σχόλιά τους κτλ., για να πάρει μια γεύση της συζητούμενης τάσης, αν βέβαια δεν την γνωρίζει ήδη.

Δεν πρόκειται, πάντως, για καθολική, ούτε όμως και για ασήμαντη ή περιθωριακή τάση (διαγλωσσικά): και αρκετά -ή τουλάχιστον όχι λίγα- νέα άτομα το κάνουν, και σε αρκετές λέξεις, εμφανίζοντας μια συστηματικότητα στην εν λόγω συ-

θ=8	θ=th
ξ=3	ξ=ks
ω=w	ω=ο
χ=x	χ=h
ν=v	ν=n
η=n	η=h

Ένα μικρό παράδειγμα

μπεριφορά: η οποία, με τη σειρά της καθιστά τη συγκεκριμένη γραφή σχεδόν συμβατική στα συγκεκριμένα ή σε παρόμοια περιβάλλοντα, για όσους τη χρησιμοποιούν. Με μια πρώτη ματιά, και δεν επεκτείνωμαι εδώ, δύο κυρίως κατηγορίες λέξεων φαίνεται να εμπίπτουν στο πεδίο της εν λόγω γραφής: είτε λέξεις με γραμματική σημασία (οι καλούμενες γραμματικές ή λειτουργικές λέξεις, π.χ. προθέσεις, σύνδεσμοι, επιρρήματα), είτε λέξεις με λεξική σημασία οι οποίες περιέχουν αρκετά ή πολλά σύμφωνα, ώστε, ακόμη κι αν παραλειφθούν στις τελευταίες όλα τα φωνήεντα, αυτές (να) εξακολουθούν να αναγνωρίζονται λόγω της παρουσίας πολλών συμφώνων.

Επίσης, στη συνάφεια της ανάγκης για δημιουργία ενός καινούριου, νεανικού αισθητικού περιβάλλοντος, γενικά χρησιμοποιούνται πλάι στις συντμήσεις και διάφορα 'εικονο-σύμβολα' -τα γνωστά emoticons (από τις λέξεις emotions και icons) - που κωδικοποιούν βιωματικές αντιδράσεις των γραφόντων απέναντι στο περιεχόμενο όσων έχουν γράψει οι ίδιοι ή άλλοι, π.χ. ευαρέσκεια, δυσαρέσκεια, ειρωνεία απέναντι στους αποδέκτες των γραφομένων, έκφραση συμπάθειας απέναντί τους ή αγάπης κ.ά. Αναφέρουμε τα εν λόγω σημεία, γιατί σχεδόν πάντα χρησιμοποιούνται παράλληλα

με τις συντμήσεις των λέξεων, από όσα άτομα επιλέγουν τον συγκεκριμένο τρόπο γραφής.

Το φαινόμενο, πάντως, της σύντμησης ίσως έχει προκύψει, εκτός από τους παραπάνω παράγοντες, και κατ' επιρροή κυρίως της κυρίαρχης παγκοσμίως γλώσσας, της αγγλικής, στην οποία γενικά παρατηρείται η τάση για συντομογραφίες -πέρα από τον οχηματισμό ακρωνυμίων- (π.χ., σε σχέση με τις συζητούμενες συντμήσεις, thnx 'thanks', nc 'nice', lol 'laughing out loudly', msg 'message', msn 'messenger', txt 'text' κ.ά)

Ασφαλώς, σε άλλα πεδία επικοινωνίας, είτε πιο επίσημα είτε τέτοια που να μην αναφέρονται σε επικοινωνιακές πιέσεις, οι ίδιοι χρήστες μάλλον θα προτιμήσουν -ή θα το κάνουν αναγκαστικά- τη συμβατική γραφή των λέξεων (με λατινικούς ή ελληνικούς χαρακτήρες). Ωστόσο, επειδή στη γλώσσα ποτέ κανείς δεν μπορεί να σίγουρος για την εξέλιξή της, αλλά και επειδή αρκετές φορές ό,τι ξεκινά ως περιθωριακό ή επιβαλλόμενο περιστασιακά από εξωγλωσσικές ανάγκες καταλήγει να γενικεύεται σε μελλοντικές φάσεις της, δεν αποκλείεται -τουλάχιστον σε κάποιες λέξεις- ο συγκεκριμένος τρόπος γραφής να επεκταθεί στο μέλλον. Βεβαίως, για ποικίλους λόγους, μάλλον προκρίνεται η εκδοχή του περιορισμού της συγκεκριμένης γραφής σε κάποια μόνο διαδικτυακά περιβάλλοντα (π.χ. στα chat), και από άτομα συγκεκριμένων ηλικιών.

Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για ένα νέο τρόπο γραφής, που χρήζει παρατήρησης ή μελέτης, και όχι μόνο από ερευνητές της γλώσσας. Ας τον εκλάβουμε προς το παρόν ως ένα 'παιχνίδι' των νέων με τη γλώσσα, που έχει τα όριά του.

**ΑΦΤΙ ΙΝΕ Ι ΝΕΑ ΕΛΙΝΙΚΙ ΓΛΩΣΑ
ΠΟΥ ΣΕΛΟΥΝ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝ (Σ)ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΜΑΣ**

**ΛΕΜΕ ΟΧΙ ΣΤΑ GREEKLISH
ΔΙΑΔΩΣΤΕ ΤΟ**

Άλλο ένα κακό παράδειγμα